

บทที่ 1

บทนำ

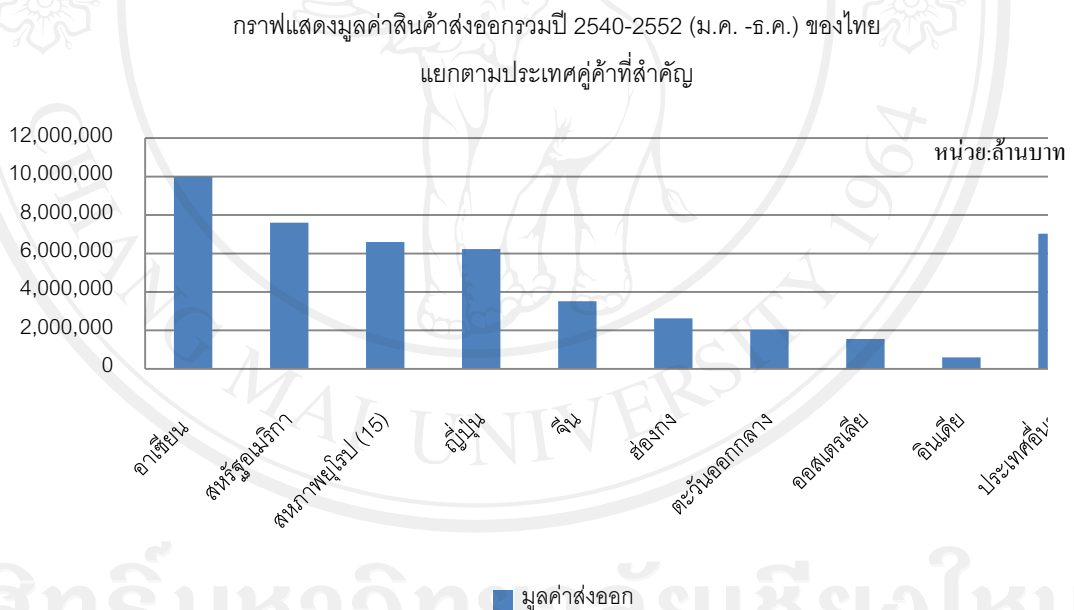
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด การค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกมีบทบาทมากในการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ เมื่ออุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้นส่งผลให้มีการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปขายต่างประเทศมากขึ้น ก่อให้เกิดการจ้างงานและก่อให้เกิดรายได้ ประชาชาติเพิ่มขึ้น ในด้านของทรัพยากรก็มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศเพื่อผลิตสินค้าที่ตนถนัดและสามารถส่งออกไปขายยังต่างประเทศได้โดยลดปริมาณสินค้าที่ตนเองไม่ถนัดลง ทำให้มีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในด้านของตลาดภายในประเทศมีการขยายตัวเนื่องจากการผลิตภายในประเทศมีมากขึ้นเพราะเกิดการค้าขายระหว่างตลาด 2 ตลาดคือ ตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะการทำงาน และเทคโนโลยี เพราะมีการปรับปรุงพัฒนาการผลิตสินค้าภายในประเทศ ทำให้ต้องมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการทำงาน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถที่จะเรียนรู้ และพัฒนาในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพสามารถส่งออกไปขายแข่งขันกับต่างประเทศได้ นอกจากนี้การค้าระหว่างประเทศทำให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศจากประเทศที่พัฒนาแล้วไปยังประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะในเรื่องของการลงทุนระหว่างประเทศกล่าวคือ สถานประกอบการต้องพิจารณาเลือกแหล่งที่ตั้งของสถานประกอบการให้ใกล้ชิดตลาดส่งออกเพื่อลดต้นทุนในการผลิต

ประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญในการส่งออกของไทยซึ่งถือเป็นตลาดหลักนั้น ได้แก่ อาเซียน สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ส่วนการส่งออกในตลาดใหม่ ซึ่งมีการส่งออกจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ลาตินอเมริกา ยุโรปตะวันออก อินเดียและพม่า ตะวันออกกลาง แอฟริกา และตลาดที่มีการจัดทำ FTA ได้แก่ จีน ออสเตรเลีย และอินเดีย ในการศึกษาชั้นนี้ จะทำการศึกษาประเทศกลุ่มอาเซียนสามลำดับแรกซึ่งเป็นคู่ค้าหลักของไทย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

ประเทศกลุ่ม อาเซียนเป็นตลาดการค้าการลงทุนที่สำคัญและทุกประเทศมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทั้งทางประวัติศาสตร์ ประชาชนและรัฐบาล ประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่ต่างมีแนวโน้มเศรษฐกิจที่เติบโตและมีความเข้มแข็งซึ่งแต่ละประเทศสามารถพึ่งพากันได้ หลายประเทศเป็นแหล่งทรัพยากร หรือสามารถใช้เป็นฐานการผลิตหรือเป็นแหล่งที่ย้ายฐานการผลิตจากไทยไปผลิตในประเทศเหล่านั้น จากตารางที่ 1.1 ในปี พ.ศ. 2552 ประเทศไทยส่งสินค้าออกไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียน 1,106.54 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.9 ถือว่าเป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่งของไทย โดยสินค้า 5 ลำดับสำคัญ คือ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เหล็กและแผงวงจรไฟฟ้า

รูปที่ 1.1 มูลค่าสินค้าส่งออกรวมปี 2540-2552 (ม.ค. - ธ.ค.) ของไทย แยกตามประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ที่มา: กรมศุลกากร

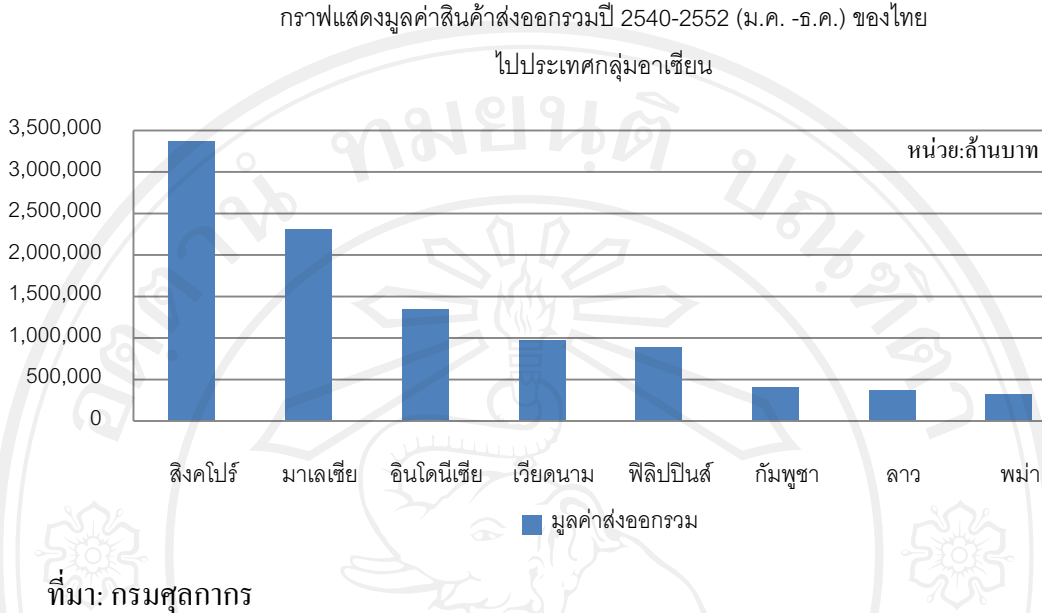
ตารางที่ 1.1 มูลค่าส่งออกแยกตามประเทศคู่ค้าที่สำคัญปี2540-2552 (ม.ก. - ธ.ค.)

มูลค่า:ล้านบาท

ปี	อาเซียน	สหรัฐอเมริกา	สหภาพยุโรป (15)	ญี่ปุ่น	จีน	ฮ่องกง	ตะวันออกกลาง	ออสเตรเลีย	อินเดีย	ประเทศอื่นๆ	รวมสินค้าออก
2540	390410	354552	290392	270766	55496	107538	59931	29704	9389	238523	1806700
2541	409057	500787	401178	308416	72853	115186	76343	40199	11664	312638	2248321
2542	411650	479361	371973	312843	70570	112793	77294	49890	14110	314697	2215180
2543	537507	591688	437127	408341	113283	139780	83785	65089	22446	374781	2773827
2544	557801	584497	466434	439830	127205	146392	95166	60369	21421	385588	2884704
2545	582130	579072	438370	427023	152592	158165	105155	70420	17739	393274	2923941
2546	684943	565095	488392	471956	236058	179137	119595	89717	26510	464226	3325630
2547	852487	622497	553965	541488	285686	198254	148466	99083	36687	535078	3873690
2548	975868	680322	570837	602900	367405	247036	179255	127101	61122	626847	4438691
2549	1029180	740696	642163	623931	445978	272839	217635	165247	68717	730987	4937372
2550	1129092	669511	684560	625037	511110	299270	257697	204711	91727	829404	5302119
2551	1319391	667747	699936	661566	532319	330754	313053	263181	110194	953230	5851371
2552	1106540	567709	547489	536151	548913	323237	298466	291973	109863	866780	5197121
รวม	9986057	7603533	6592815	6230248	3519467	2630380	2031842	1556684	601589	7026052	47778668

ที่มา: กรมศุลกากร

รูปที่ 1.2 มูลค่าสินค้าส่งออกรวมปี 2540-2552 (ม.ค.-ธ.ค.) ของไทยไปประเทศกลุ่มอาเซียน

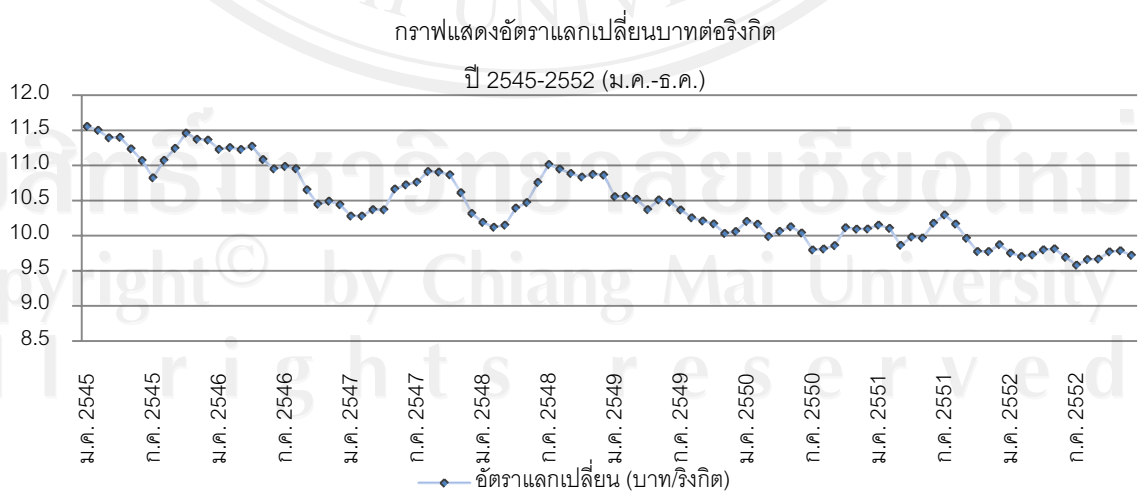
เมื่อประเทศต่างๆ ได้มีการเปิดประเทศเพื่อทำการค้าระหว่างกัน ในการซื้อขายสินค้า จะต้องมีการรับจ่ายและแลกเปลี่ยนเงินเกิดขึ้นระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและการยอมรับในระหว่างประเทศคู่ค้า ประเทศต่างๆ จึงได้กำหนดค่าเสมอภาคเงินตราของตนไว้กับสิ่งที่น่าเชื่อถือและยอมรับนั่นก็คือ ทองคำ และเงินสกุลหลักอื่นๆ ที่มีความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างกัน เพื่อความสะดวกและลดข้อโต้แย้งที่จะเกิดขึ้น

ในอดีตประเทศไทยก็ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ โดยกำหนดอัตราค่าที่เมื่อเทียบกับ ดอลลาร์สหรัฐ เช่น 26 บาทต่อหนึ่งดอลลาร์ ข้อดี คือ ผู้ที่ทำการค้าระหว่างประเทศสามารถกำหนด ต้นทุนและราคาได้อย่างแน่นอน แต่ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นก็คือ เมื่ออัตราที่กำหนดไว้ไม่ได้แสดง ค่าที่ควรจะเป็นของภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น อาจเกิดการเก็งกำไรค่าเงินอันจะส่งผลให้ธนาคาร กลางต้องเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนหรือเปลี่ยนเป็นค่าเงินลอยตัว ทำให้ผู้ประกอบการเผชิญกับปัญหา ครั้งใหญ่ หลังจากประเทศไทยได้ประสบวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 หรือวิกฤตต้มยำกุ้ง ในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2540 ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ประกาศ ปรับเปลี่ยนระบบอัตรา แลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวกำหนดโดยกลไกตลาด (Managed Float) ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลง ไปเป็น 30 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ และอ่อนตัวลงเรื่อยๆ จนแตะ 57 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐใน ปีถัดมา หลังจากนั้นค่าเงินจึงค่อยๆปรับแข็งค่าขึ้น

ในปัจจุบันเหลือเพียงไม่กี่ประเทศที่ยังใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่อยู่ในเอเชีย หนึ่งในนั้นได้แก่ประเทศมาเลเซีย ระบบแลกเปลี่ยนคงที่มีข้อดีคือ ง่ายต่อการทำธุรกิจระหว่างประเทศ ภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าสินค้าสามารถทราบต้นทุนที่แน่นอนของตน จึงมีอัตราเสี่ยงที่จะต้องขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงได้น้อยมาก เช่น ในอดีตประเทศไทยใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ผู้นำเข้าและส่งออกไม่ต้องกังวลต่อความเสี่ยงเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนมากนัก ข้อดีต่อมาคือ ไม่ค่อยเกิดการเก็งกำไรต่ออัตราแลกเปลี่ยน ในระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ อัตราแลกเปลี่ยนจะเคลื่อนไหวขึ้นลงไม่มากนัก ซึ่งจะไม่คุ้มกับการเก็งกำไร

ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ที่มีความเสี่ยง ในระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ค่าเงินจะเปลี่ยนแปลงไปตามฐานะเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อเศรษฐกิจดีค่าเงินก็จะแข็งตาม ในทางกลับกันเมื่อเศรษฐกิจถดถอยค่าเงินก็จะอ่อนตามไปด้วย เมื่อเรากำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ค่าเงินที่กำหนดนั้นอาจไม่สะท้อนค่าความเป็นจริงทางเศรษฐกิจในขณะนั้น ตัวอย่างเช่น เมื่อวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 นั้น เรากำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ 26 บาทต่อหนึ่งดอลลาร์ ในขณะที่เศรษฐกิจกำลังมีปัญหา นักค้าเงินต่างชาติทราบข้อเท็จจริงจึงทุ่มโจมตีค่าเงินบาท รัฐบาลในขณะนั้นใช้เงินจำนวนมากในการแก้ไขปัญหา แต่ไม่สามารถป้องกันค่าเงินบาทได้ ทำให้ต้องเปลี่ยนเป็นระบบแลกเปลี่ยนลอยตัวและเสียเงินสำรองระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก นำไปสู่วิกฤติเศรษฐกิจซึ่งนำมาซึ่งความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน

รูปที่ 1.3 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อริงกิตปี 2545-2552 (ม.ค.-ธ.ค.)

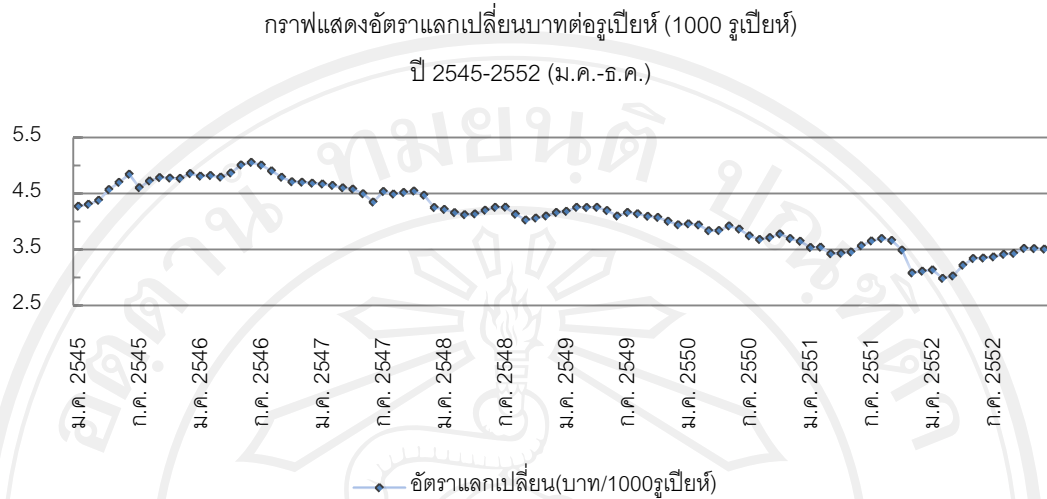
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของอินโดนีเซียเป็นระบบแลกเปลี่ยนเงินตราแบบคงที่ อนุญาตให้มีการแลกเปลี่ยนและเงินไหลเข้าออกโดยเสรี สามารถแลกเปลี่ยนเงินได้ที่ธนาคาร พาณิชย์ และร้านแลกเปลี่ยนเงินตรา โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารชาติอินโดนีเซีย (Bank Indonesia)

อย่างไรก็ตาม ประเทศอินโดนีเซียก็เผชิญวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งมีสาเหตุมาจากการ ใช้จ่ายเกินตัวของภาคเอกชน และการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งสืบ เนื่องมาจากการผูกขาดทางการค้าในธุรกิจต่าง ๆ จากกลุ่มญาติพี่น้อง และนักธุรกิจที่มีความสัมพันธ์ อันดีกับประธานาธิบดีซูฮาร์โต ทำให้สถาบันการเงินมีการปล่อยเงินกู้กับโครงการที่ไม่ก่อให้เกิด ประโยชน์และแก่พวกพ้องกันเอง ประกอบกับปัญหาทางการเมืองที่ผูกขาดอำนาจไว้โดยคนกลุ่ม เดียวทำให้ไม่เกิดความร่วมมือกับฝ่ายอื่น จึงมีการใช้เงินงบประมาณสนับสนุน โครงการต่าง ๆ ที่ไม่ มีประโยชน์และให้แก่กลุ่มพวกพ้องทำให้มีการรั่วไหลของงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีประเด็นด้าน สังคมทำให้เศรษฐกิจมีความรุนแรงขึ้น อาทิ การคอร์รัปชัน การจลาจลของคนจน สภาวะแห้งแล้ง จากปรากฏการณ์เอลนีโญ และไฟไหม้ครั้งใหญ่ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรขาดแคลน และรัฐบาล ต้องสูญเสียงบประมาณในการนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรและยารักษาโรค

การผูกค่าเงินกับดอลลาร์ทำให้ค่าเงินสูงเกินจริงและเป็นที่โจมตีจากนักเก็งกำไร ยิ่งทำให้ ค่าเงินรูเปี้ยห์ลดลงจาก 1 เหรียญดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 2,361 รูเปี้ยห์ เป็น 14,000 รูเปี้ยห์ ณ วันที่ 26 มกราคม 2541 นอกจากนี้ ระบบการเงินที่ไร้เสถียรภาพทำให้สถาบันการเงินและธนาคารหลายแห่ง ปิดกิจการ ส่งผลให้ขาดสภาพคล่องในประเทศ คนว่างงานเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 46 เงินเฟ้อร้อยละ 20 ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงอยู่ที่ 14,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2541 ซึ่งถือว่าต่ำมาก และหนี้ต่างประเทศภาคเอกชนที่สูงถึง 74,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จน ในที่สุดต้นเดือนพฤศจิกายน 2540 อินโดนีเซียขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่าง ประเทศ (IMF) วงเงิน 43 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และยอมปิดธนาคาร 16 แห่ง แต่เนื่องจาก อินโดนีเซียไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ยื่นต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศทำให้เกิดความ ล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินตามงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจของตระกูลซู ฮาร์โต ซึ่งส่งผลกระทบต่อทุนสำรองระหว่างประเทศทำให้สถานการณ์เศรษฐกิจทรุดตัวลงอย่าง มากจนทำให้เกิดการชุมนุมต่อต้านประธานาธิบดีซูฮาร์โต จนในที่สุดได้เปลี่ยนตัวประธานาธิบดี เป็นนายฮาบีบี

รูปที่ 1.4 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อรูเปียห์ปี 2545-2552 (ม.ค.-ธ.ค.)

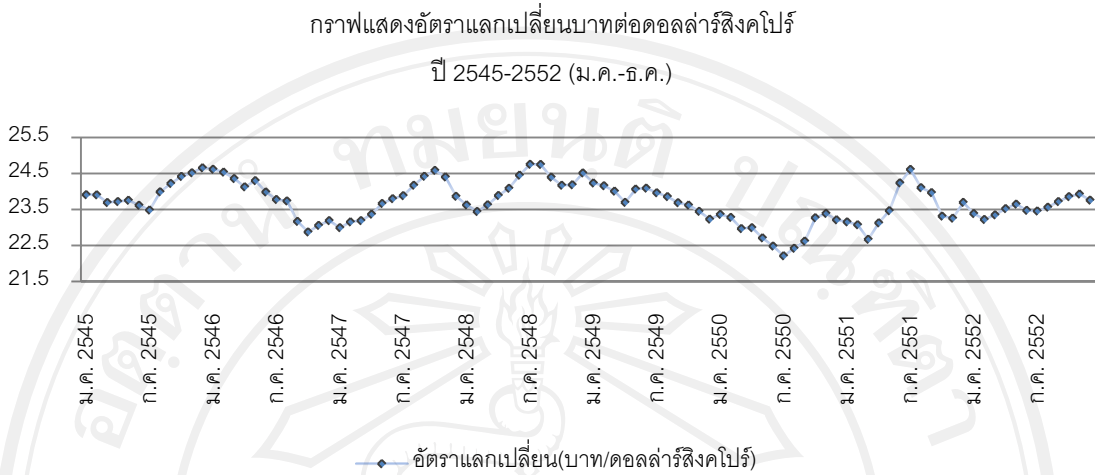

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผู้ที่ทำธุรกิจการค้ากับต่างประเทศหรือมีการลงทุนในต่างประเทศเห็นด้วยกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ ทั้งนี้เพราะอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทและเงินสกุลอื่นที่ค่อนข้างแน่นอนตายตัว จะทำให้นักธุรกิจสามารถวางแผนการผลิตการค้าและการลงทุนของตนได้ ไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถจะควบคุมได้ แต่อย่างไรก็ดี ปัจจุบันได้มีธุรกิจบริการที่ช่วยป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา นั่นก็คือ การซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Outright Forward) และการทำ Currency Swap เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการกู้เงินระยะยาวจากต่างประเทศ

นอกจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่แล้ว ยังมีระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวเต็มที่ หรือที่เรียกว่า Clean Float เป็นระบบที่ปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวโดยเสรีไม่มีการแทรกแซงเลย ซึ่งที่จริงไม่มีประเทศใดทำเช่นนั้น แต่จะมีการแทรกแซงเพื่อให้ค่าเงินมีเสถียรภาพ หรือที่เราเรียกว่าเป็นระบบ Dirty Float ซึ่งในระบบนี้ก็ยังคงมีการแบ่งแยกย่อยออกไปอีก ในประเทศสิงคโปร์ นอกจากธนาคารกลางจะแทรกแซงค่าเงินเพื่อให้มีเสถียรภาพแล้วยังให้ค่าเงินอยู่ในระดับที่คิดว่าเหมาะสมกับพื้นฐานของเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย และจะมีการปรับอัตราแลกเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ขณะที่ประเทศไทยจะไม่มีกำหนดระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่ควรจะเป็น แต่จะมีการแทรกแซงไม่ให้ค่าเงินบาทผันผวน และรักษาเสถียรภาพของค่าเงินเป็นหลัก

รูปที่ 1.5 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สิงคโปร์ปี 2545-2552 (ม.ค.-ธ.ค.)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวมีข้อดีก็คือ อัตราแลกเปลี่ยนสามารถสะท้อนถึงพื้นฐานของเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงมีผลข้างเคียงต่อเศรษฐกิจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับระบบคงที่ นอกจากนี้ยังเหมาะสมกับการพัฒนาตลาดการเงิน เนื่องจากส่วนใหญ่ประเทศที่ใช้ระบบนี้จะไม่มีการควบคุมทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ระบบลอยตัวก็มีข้อเสียสำคัญคือ เศรษฐกิจของประเทศจะเผชิญกับความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่ถูกกำหนดจากปัจจัยต่างประเทศที่นอกเหนือการควบคุมได้ง่าย นอกจากนี้ในการค้าขายและการลงทุนระหว่างประเทศ ธุรกิจจะมีต้นทุนในการประกันความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนสูงกว่าระบบคงที่

โดยภาพรวม ระบบลอยตัวเป็นระบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์การค้าและการเคลื่อนย้ายเงินทุนของโลกที่มีความเสรีมากขึ้นดังในปัจจุบัน จึงทำให้ได้รับความนิยมมากกว่าระบบคงที่ ในสิงคโปร์ลักษณะโครงสร้างเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นแบบซื้อมาขายไป ส่วนในภาคการผลิตก็ผลิตสินค้าส่วนใหญ่คืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าชิ้นส่วนนำเข้าสูงมาก ประกอบกับมีการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิตในระดับค่อนข้างสูง จึงไม่ถูกกระทบมากนักเมื่อค่าเงินสูงขึ้น ตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1980 ถึงสิ้นทศวรรษ 2000 ค่าเงินสิงคโปร์เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว ทว่าการส่งออกก็ยังคงขยายตัวในอัตราที่สูง

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบัน คือ อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการจะมีกลไกการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทานเงินตราระหว่างประเทศ เช่นเดียวกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวเสรี แต่มีการแทรกแซงระดับอัตราแลกเปลี่ยนโดย

ธนาคารกลางหรือรพท. ในการกำกับดูแลระดับอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบนี้เหมาะสมที่จะใช้แก้ไขปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ แต่มีข้อจำกัด ธนาคารกลางต้องมีการสะสมเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก ภาคธุรกิจต้องเผชิญกับความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนมากขึ้น กล่าวคือ เมื่อทำการส่งออกสินค้าซึ่งราคาขายจะถูกกำหนดในรูปเงินตราต่างประเทศ เมื่อทำการแลกเปลี่ยนเงินตรากลับมาในรูปบาทแล้วจะทำให้ได้รับเงินบาทในปริมาณที่ไม่แน่นอนซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนในขณะนั้น การที่อัตราแลกเปลี่ยนของไทยมีความผันผวนมากจะทำให้ประเทศผู้นำเข้าไม่ทราบต้นทุนที่แน่นอนของตนเพราะถือว่าอัตราแลกเปลี่ยนของไทยเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของการนำเข้าสินค้าของประเทศผู้นำเข้า ซึ่งอาจส่งผลให้ประเทศผู้นำเข้าลดปริมาณการนำเข้าลงได้ ด้วยเหตุนี้จึงได้ทำการศึกษาขึ้นนี้ขึ้นมาเพื่อทำการวิเคราะห์ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนต่อการส่งออกสินค้าของไทยไปยังประเทศคู่ค้าอาเซียนที่สำคัญ และทำการเปรียบเทียบความผันผวนของแต่ละประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลกระทบความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคู่ค้าสำคัญในอาเซียนต่อการส่งออกของไทย

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงผลกระทบของผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราประเทศคู่ค้าอาเซียนที่สำคัญต่อการส่งออกของไทย ซึ่งมีผลต่อการปกป้องความเสี่ยงจากการส่งออกสินค้า
2. เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายทั้งภาครัฐและเอกชนในกำหนดนโยบายการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าอาเซียนที่สำคัญ

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1. ทดสอบและเปรียบเทียบความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนของไทยต่อประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย
2. ศึกษาผลกระทบของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อสกุลเงินริงกิตของประเทศมาเลเซีย สกุลเงินดอลลาร์สิงคโปร์ของประเทศสิงคโปร์และสกุลรูเปียห์ของประเทศอินโดนีเซียที่มีต่อมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

1.5 นิยามศัพท์

การส่งออก (Export) คือการส่งสินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้นในประเทศออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

มูลค่าสินค้าส่งออกรวม (Total Exports) คือ มูลค่าสินค้าส่งออกเกษตรกรรม มูลค่าสินค้าส่งออกเกษตรกรรมเกษตร มูลค่าสินค้าส่งออกอุตสาหกรรม และมูลค่าสินค้าส่งออกเหมืองแร่และอื่นๆ รวมกันทั้งหมดโดยอ้างอิงจากกระทรวงพาณิชย์

อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange rates) ราคาต่อหน่วยของเงินตราต่างประเทศที่คิดเป็นเงินตราภายในประเทศ การค้าระหว่างประเทศจะเกี่ยวข้องกับการใช้เงินตราต่างประเทศต่างๆอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกำหนดโดยตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงจะมีค่าของเงินสกุลที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น 35 บาท เท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์จะเท่ากับ 35 : 1

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate Volatility) คือ ความแปรปรวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่ประมาณได้จากแบบจำลอง GRACH (Generalized Autoregressive Conditional Heteroskedasticity)